

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 1403-1253/1

Chișinău

10 12 2012

**Biroul Permanent
al Parlamentului
Republicii Moldova**

În temeiul articolelor 73 și 74 din Constituția Republicii Moldova, prezentăm Parlamentului pentru examinare proiectul de lege „Pentru modificarea și completarea unor acte legislative”, elaborat de Ministerul Finanțelor și aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 904 din 7 decembrie 2012 și solicităm examinarea acestuia în mod prioritar, în cadrul sesiunii curente.

Anexă: Hotărârea Guvernului (în limbile de stat și rusă)	- 2 ex.
Proiectul de lege „Pentru modificarea și completarea unor acte legislative” (în limbile de stat și rusă)	- 1 ex.
Nota informativă la proiectul de lege „Pentru modificarea și completarea unor acte legislative” (în limbile de stat și rusă)	- 1 ex.

Prim-ministru

VLADIMIR FILAT

Ex. V. Cojocaru
Tel.250210

10 12 2012

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. 904

din 7 decembrie 2012

Chișinău

Cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

Prim-ministru

VLADIMIR FILAT

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
ministrul economiei

Valeriu LAZĂR

/ Ministrul finanțelor

Veaceslav Negruța

Ministrul justiției

Oleg Efrim

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

L E G E

pentru modificarea și completarea unor acte legislative

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Articolul I. – Legea instituțiilor financiare nr. 550-XIII din 21 iulie 1995 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr.78-81, art.199), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 3:

se introduc următoarele noțiuni:

„*achizitor potențial* – orice persoană care urmează să dobândească prin orice modalitate, direct sau indirect, o cotă substanțială într-o bancă sau să-și majoreze cota substanțială astfel încât proporția drepturilor sale de vot sau a cotei în capitalul social să atingă ori să depășească nivelul de 20%, 33% sau 50%, sau astfel încât banca să devină o sucursală a sa;

achiziție propusă – orice act sau fapt juridic care conduce la dobândirea calității de achizitor potențial;

beneficiar efectiv – persoană fizică care deține sau controlează în ultimă instanță achizitorul potențial sau deținătorul direct sau indirect al unei cote de participare la capitalul social al băncii egale cu sau mai mari decât cota substanțială;

control – relația dintre o întreprindere-mamă și o sucursală a acesteia, conform noțiunilor din prezentul articol, sau o relație similară dintre două persoane;

dobândire/deținere indirectă – dobândire/deținere a unei cote de participare în capitalul social al băncii prin intermediul unei persoane asupra căreia dobânditorul/deținătorul, inclusiv beneficiarul efectiv al acestuia, exercită controlul;

întreprindere-mamă – o persoană care se află în oricare din următoarele situații:

a) are majoritatea drepturilor de vot într-o altă persoană (sucursală);

b) are dreptul de a numi sau de a înlocui majoritatea membrilor organelor de conducere ale altei persoane (sucursală) și este în același timp acționar/asociat sau membru al acelei persoane (sucursale);

c) are dreptul de a exercita o influență dominantă asupra unei persoane (o sucursală), fie că este sau nu acționar/asociat sau membru al acesteia, în virtutea unui contract încheiat cu acea persoană (sucursală) sau a unor prevederi din actul

de constituire al persoanei (sucursalei), în cazul în care legislația aplicabilă persoanei (sucursalei) îi permite acestea să fie supusă unor astfel de contracte sau prevederi;

d) este acționar/asociat sau membru al unei persoane (sucursale) și majoritatea membrilor organelor de conducere ale acelei persoane (sucursale), aflați în funcție în exercițiul financiar în curs, în exercițiul financiar anterior și pînă la data la care sînt întocmite situațiile financiare anuale consolidate, au fost numiți numai ca rezultat al exercitării drepturilor lor de vot; această prevedere nu se aplică în situația în care o altă persoană are față de sucursală drepturile prevăzute la lit. a), b) sau c);

e) este acționar/asociat sau membru al unei persoane (sucursale) și controlează singur, în baza unui acord încheiat cu alți acționari/asociați sau membri ai acelei persoane (o sucursală), majoritatea drepturilor de vot în acea sucursală;

f) exercită efectiv influență dominantă asupra altei persoane (sucursale), conform criteriilor prevăzute în actele normative ale Băncii Naționale.”;

la noțiunea „cotă substanțială”, cuvintele „5 la sută” se substituie prin cifra „5%”;

noțiunea „sucursală” va avea următorul conținut:

„sucursală – o persoană aflată în relație cu o întreprindere-mamă, în una din situațiile prevăzute la noțiunea „întreprindere-mamă”. În sensul prezentei noțiuni, toate sucursalele unei întreprinderi-mamă, care la rîndul său este o sucursală a altei întreprinderi-mamă, sînt considerate sucursale ale celei din urmă.”;

la noțiunea „persoană”, cuvintele „în comun” se substituie prin cuvîntul „concertat”.

2. Articolul 6:

la alineatul (1) litera a), cuvintele „date despre” se substituie prin textul „acte care atestă existența sau inexistența antecedentelor penale, precum și informații privitoare la”;

la alineatul (1) litera d):

cuvintele „informații privitoare la” se substituie prin textul „acte care atestă existența sau inexistența antecedentelor penale, precum și informații privitoare la”;

cuvintele „fiecărei persoane care intenționează să dețină” se substituie cu cuvintele „fiecărui achizitor potențial a”;

propoziția a doua se exclude.

3. Articolul 7:

la alineatul (2), litera b) va avea următorul conținut:

„b) calificarea, experiența și integritatea morală a administratorilor și achizitorilor potențiali sînt adecvate din perspectiva necesității asigurării unei administrări prudente și sănătoase și corespund business-planului și activităților

financiare pentru care banca va primi licența. La evaluarea achizitorilor potențiali se au în vedere prevederile art. 15 - 15³”;

la alineatul (6) litera c), după cuvîntul „adecvat” se introduce textul „, inclusiv în scopurile prevenirii și combaterii spălării banilor și a finanțării terorismului.”;

la alineatul (8), cuvintele „prevăzut la art. 5” se substituie cu cuvîntul „reglementat”.

4. Articolul 10:

la alineatul (1):

litera j), cuvîntul „acționarii” se substituie prin cuvintele „deținătorii direcți și indirecti de acțiuni ale”, iar cuvintele „gestiuni prudente” se substituie prin cuvintele „administrări prudente și sănătoase”;

litera g) se exclude;

se introduce alineatul (1²) cu următorul conținut:

„(1²) Banca Națională poate retrage licența băncii atunci cînd măsura suspendării dreptului de vot este aplicată acționarilor care dețin întregul capital social al băncii”.

5. Articolul 15 va avea următorul cuprins:

„Articolul 15. Restricțiile privind cotele de participare în capitalul social al băncii

(1) Fără permisiunea prealabilă scrisă a Băncii Naționale, nici un achizitor potențial nu poate să dobîndească, prin nici o modalitate, o cotă substanțială în capitalul băncii ori să-și majoreze cota substanțială astfel încît proporția drepturilor sale de vot sau a cotei de participare în capitalul social să atingă ori să depășească nivelul de 20%, 33% sau 50%, ori astfel încît banca să devină o sucursală a sa.

(2) Exercițiul dreptului de vot, al dreptului de convocare și desfășurare a adunării generale, al dreptului de a introduce chestiuni în ordinea de zi, al dreptului de a propune candidați pentru membrii consiliului societății, organului executiv și ai comisiei de cenzori, a dreptului de a primi dividende este suspendat de drept din data achiziției realizate cu încălcarea dispozițiilor alin. (1). Banca Națională informează achizitorul și banca despre incidența prevederilor vizînd suspendarea exercițiului drepturilor prevăzute la prezentul alineat, în termen de 5 zile de la data la care a aflat despre achiziția realizată cu încălcarea dispozițiilor alin. (1).

(3) Pentru ținerea adunării generale a acționarilor sînt aplicabile prevederile art. 15⁶ alin. (4).

(4) Persoanele care au încălcat prevederile alin. (1) vor înstrăina acțiunile aferente cotei substanțiale astfel achiziționate în termen de 3 luni de la data achiziției. Dacă după expirarea termenului acțiunile nu au fost înstrăinate, devin incidente prevederile propozițiilor a doua și a treia din alin. (2) al art. 15⁶.

(5) Persoanele care sînt imputernicite, conform legii, să înregistreze transferul dreptului de proprietate asupra acțiunilor băncii vor face înregistrările

respective numai cu condiția prezentării permisiunii prealabile a Băncii Naționale, în cazurile prevăzute de prezenta lege. Comisia Națională a Pieței Financiare, în comun cu Banca Națională, va emite acte normative în vederea reglementării procedurii de înregistrare a transferului dreptului de proprietate asupra acțiunilor băncilor.

(6) În aplicarea prevederilor prezentului articol și ale art. 15¹- 15⁶, calculul drepturilor de vot se realizează conform actelor normative ale Băncii Naționale coordonate cu Comisia Națională a Pieței Financiare.

(7) Persoanele rezidente în jurisdicțiile ce nu implementează standardele internaționale de transparență, nu pot deține direct sau indirect cote de participare în capitalul social al băncilor. Lista jurisdicțiilor referite în prezentul alineat este stabilită prin actele normative ale Băncii Naționale”;

6. Se introduc articolele 15¹-15⁷ cu următorul conținut:

„Articolul 15¹. Exceptarea de la obligația de solicitare în prealabil a permisiunii

(1) Prevederea alin. (1) din art. 15 nu se aplică în circumstanțe obiective, stabilite conform actelor normative ale Băncii Naționale. În acest caz, exercițiul dreptului de vot, al dreptului de convocare și desfășurare a adunării generale, al dreptului de a introduce chestiuni în ordinea de zi, al dreptului de a propune candidați pentru membrii consiliului societății, ai organului executiv și ai comisiei de cenzori este suspendat de drept din data achiziției pînă la data eliberării permisiunii Băncii Naționale în condițiile prevăzute de prezenta lege. Pentru ținerea adunării generale a acționarilor sînt aplicabile prevederile art. 15⁶ alin. (4). Banca Națională informează achizitorul despre incidența prevederilor vizînd suspendarea exercițiului drepturilor prevăzute la prezentul alineat, în termen de 5 zile de la data la care a aflat despre achiziția realizată în condițiile prezentului alineat.

(2) În cazul prevăzut la alin. (1), acționarii vor informa Banca Națională în termen de 15 zile de la data achiziției și vor solicita permisiunea Băncii Naționale în termen de 60 zile de la data achiziției.

(3) La solicitarea și eliberarea permisiunii vor fi aplicate prevederile art.15² și 15³.

(4) În cazul în care acționarii nu solicită permisiunea Băncii Naționale în termenul prevăzut la alin. (2) sau dacă, în urma evaluării efectuate, Banca Națională refuză eliberarea permisiunii, acționarii vor înstrăina acțiunile aferente cotei substanțiale astfel achiziționate în termen de 3 luni de la data achiziției sau de la data la care a fost emis acest refuz, după caz. Dacă după expirarea termenului acțiunile nu au fost înstrăinate, devin incidente prevederile propozițiilor a doua și a treia din alin. (2) al art. 15⁶.

Articolul 15². Solicitarea permisiunii prealabile

(1) Orice achizitor potențial va solicita permisiunea prealabilă scrisă a Băncii Naționale pentru dobândirea sau majorarea cotei substanțiale în capitalul băncii, astfel încât să fie atinse nivelurile prevăzute la art. 15 alin. (1), cu indicarea mărimii cotei de participare ce constituie obiectul achiziției și furnizarea informațiilor și documentelor relevante prevăzute în art. 15³ alin. (5).

(2) În aplicarea prevederilor alin. (1) din prezentul articol, condițiile în care se consideră că mai multe persoane acționează concertat în calitate de achizitori potențiali se stabilesc prin actele normative ale Băncii Naționale.

(3) Banca Națională confirmă în scris achizitorului potențial primirea solicitării, dar nu mai târziu de două zile.

(4) Banca Națională realizează evaluarea prevăzută la art. 15³ alin. (1) în termen de cel mult 60 de zile lucrătoare de la data confirmării scrise a primirii tuturor documentelor care trebuie transmise acesteia, conform actelor normative la care se face referire la art. 15³ alin. (5). Dacă solicitarea nu este însoțită de toate documentele, termenul de evaluare începe să curgă de la data confirmării de către Banca Națională a primirii tuturor documentelor respective. În momentul transmiterii confirmării de primire, Banca Națională comunică potențialului achizitor data de expirare a termenului de evaluare.

(5) Banca Națională poate solicita în scris orice informații suplimentare necesare pentru finalizarea evaluării, dar nu mai târziu de expirarea celor 50 de zile lucrătoare din termenul de evaluare prevăzut la alin. (4) din prezentul articol.

(6) Achizitorul potențial va transmite informațiile suplimentare solicitate de Banca Națională în termen de cel mult 30 de zile lucrătoare de la data expedierii de către Banca Națională a solicitării. În cazul neîndeplinirii acestei obligații se aplică prevederile art. 15³ alin. (3). Pe perioada respectivă, termenul de evaluare prevăzut la alin. (4) din prezentul articol se suspendă. Orice altă solicitare din partea Băncii Naționale de completare sau de clarificare a informațiilor primite nu mai are ca efect suspendarea termenului de evaluare.

(7) Dacă Banca Națională hotărăște să refuze eliberarea permisiunii prealabile, comunică în scris achizitorului potențial decizia sa, în termen de 2 zile lucrătoare de la data adoptării acesteia și fără a depăși termenul prevăzut pentru realizarea evaluării, indicând și motivele care au stat la baza deciziei. Banca Națională poate face publică decizia.

(8) Banca Națională remite solicitantului permisiunea prealabilă în termen de 2 zile lucrătoare de la data adoptării hotărârii respective.

În cazul eliberării permisiunii prealabile, Banca Națională poate stabili un termen maxim, care nu poate fi mai mic de trei luni, pentru finalizarea achiziției propuse și poate prelungi acest termen dacă este necesar.

Articolul 15³. Evaluarea achizitorului potențial

(1) La examinarea solicitării prevăzute la art. 15², în vederea asigurării unei administrări prudente și sănătoase a băncii și luând în considerare posibila influență a achizitorului potențial asupra băncii, Banca Națională evaluează dacă calitatea achizitorului potențial, inclusiv soliditatea financiară a acestuia în raport

cu achiziția propusă, sînt potrivite și adecvate, prin examinarea cumulativă a următoarelor criterii:

- a) reputația achizitorului potențial;
- b) calificarea, reputația și experiența oricărei persoane care va activa în calitate de administrator al băncii, ca rezultat al achiziției propuse;
- c) soliditatea financiară a achizitorului potențial, în special în raport cu tipul de activitate desfășurată de bancă în prezent și cu cea preconizată a fi desfășurată de banca vizată de achiziția propusă;
- d) capacitatea băncii de a respecta cerințele prudențiale înaintate față de bancă, conform prevederilor legislației în vigoare, în special a cerinței ca grupul financiar din care va face parte să aibă o structură care să permită exercitarea unei supravegheri eficiente, realizarea schimbului eficient de informații între autoritățile competente și determinarea repartizării competențelor între aceste autorități;
- e) existența unor motive rezonabile de a suspecta că, în ceea ce privește achiziția propusă, este sau a fost săvîrșită o infracțiune ori o tentativă a infracțiunii de spălare a banilor sau de finanțare a actelor de terorism, în sensul prevederilor legislației în domeniu, sau că prin achiziția propusă un asemenea risc ar putea crește;

f) existența unor motive rezonabile de a suspecta că beneficiarul efectiv al achiziției propuse este o altă persoană decît cea declarată Băncii Naționale.

(2) Banca Națională poate lua orice măsuri pentru a verifica informațiile/documentele furnizate de achizitorul potențial, inclusiv prin cooperarea cu autoritățile competente interne și externe. Autoritățile competente interne vor furniza informațiile solicitate de Banca Națională. Informațiile solicitate trebuie să fie proporționale și adaptate la natura achizitorului potențial și a achiziției propuse și să prezinte relevanță din perspectiva unei evaluări prudențiale.

(3) Banca Națională nu va elibera permisiunea prealabilă dacă există motive rezonabile în acest sens, pe baza criteriilor prevăzute la alin. (1), sau dacă informațiile și documentele furnizate de achizitorul potențial sînt incomplete.

(4) Banca Națională nu poate impune nici o condiție prealabilă privind nivelul cotei care trebuie să fie achiziționată și nici nu poate evalua achiziția propusă pe baza criteriului oportunității.

(5) Criteriile prevăzute la alin. (1), lista de informații și documente pentru realizarea evaluării se detaliază prin actele normative ale Băncii Naționale.

(6) Banca Națională poate decide să realizeze evaluarea prevăzută la prezentul articol numai cu referire la persoana ce urmează să dețină direct o cotă de participare în capitalul social al băncii și la beneficiarul efectiv al acesteia.

(7) În cazul în care permisiunea prealabilă a Băncii Naționale este solicitată pentru două sau mai multe achiziții propuse care vizează aceeași bancă, Banca Națională asigură tratament nediscriminatoriu tuturor achizitorilor potențiali.

Articolul 15⁴. Notificarea înstrăinării și reducerii cotei de participare în capitalul social al băncii

Orice deținător direct sau indirect al unei cote substanțiale în capitalul social al băncii care a decis să înstrăineze o cotă substanțială într-o bancă sau să își reducă cota substanțială, astfel încât proporția drepturilor sale de vot ori a cotei de participare în capitalul social să se situeze sub nivelurile de 5%, 20%, 33% ori de 50% sau astfel încât banca în cauză să înceteze să mai fie o sucursală a acestei persoane, trebuie să notifice în prealabil, în scris, Banca Națională în legătură cu această decizie, conform actelor normative ale Băncii Naționale.

Articolul 15⁵. Informări subsecvente ale Băncii Naționale

(1) Banca informează Banca Națională despre orice dobândire sau înstrăinare directă sau indirectă a cotelor de participare în capitalul său care depășește 5%, 20%, 33%, 50% sau ca urmare a căreia banca devine sucursală, respectiv se situează sub nivelurile prevăzute la art. 15⁴, precum și despre orice fapte sau circumstanțe care generează suspiciunea că asemenea dobândire sau înstrăinare a avut loc fără respectarea cerințelor prezentei legi, în termen de trei zile lucrătoare de la data la care a luat cunoștință de aceasta.

(2) Banca informează Banca Națională privind identitatea deținătorilor direcți și indirecti care dețin cote substanțiale și nivelul acestora, conform informațiilor de care dispune, la solicitarea Băncii Naționale, în condițiile prevăzute de actele normative ale Băncii Naționale.

(3) Orice deținător direct sau indirect de cotă în capitalul social al unei bănci prezintă Băncii Naționale, la cererea acesteia, informația aferentă activității sale, inclusiv rapoartele sale financiare anuale, declarațiile de venituri, precum și altă informație necesară efectuării evaluării prudentiale, în modul și în condițiile prevăzute prin actele normative ale Băncii Naționale.

(4) Orice deținător direct sau indirect de cotă substanțială în capitalul social al băncii este obligat să notifice Băncii Naționale schimbarea beneficiarului său efectiv în termen de 10 zile din data la care a aflat sau trebuia să afle despre aceasta.

(5) Banca Națională va fi informată despre orice acord, indiferent de forma în care a fost încheiat, care are drept obiect sau efect exercitarea concertată a dreptului de vot în cadrul adunărilor generale ale acționarilor băncii sau în cadrul adunărilor generale ale persoanelor care exercită controlul asupra băncii, activitatea concertată în cadrul administrării băncii sau a persoanelor care exercită controlul asupra acesteia, sau exercitarea dreptului de a desemna majoritatea membrilor consiliului sau ai organului executiv al băncii, sau a persoanelor care exercită controlul asupra acesteia. Această obligație revine participanților la acord și organelor de conducere ale băncii sau ale persoanelor la care acest acord se referă și urmează a fi executată în termen de 5 zile lucrătoare de la semnarea acordului sau din ziua în care devin cunoscute circumstanțele care relevă existența acestuia, atunci când acordul nu este încheiat în formă scrisă.

(6) Banca Națională urmărește respectarea în mod permanent a cerințelor prevăzute la art. 15³ și poate solicita în acest sens, de la bancă și de la orice deținător direct și indirect de cotă în capitalul social al băncii, orice informații pe care le consideră necesare și poate aplica băncii și deținătorului direct și indirect de cote în capitalul social al băncii măsuri de remediere și sancțiuni corespunzătoare, potrivit prezentei legi, în cazul în care aceste cerințe nu sînt respectate.

(7) Informațiile prezentate conform acestui articol pot fi verificate de Banca Națională în condițiile art. 15³ alin. (2).

Articolul 15⁶. Nerespectarea cerințelor privind calitatea acționariatului

(1) În cazul în care deținătorul direct sau indirect de cotă substanțială nu mai îndeplinește cerințele prevăzute de lege și de actele normative ale Băncii Naționale emise în aplicarea acesteia privind calitatea acționariatului unei bănci sau exercită asupra acesteia o influență de natură să pericliteze administrarea prudentă și sănătoasă a băncii, precum și atunci cînd deținătorul direct sau indirect sau beneficiarul efectiv al acestuia nu a furnizat Băncii Naționale informații care relevă cu certitudine identitatea beneficiarului efectiv, Banca Națională dispune măsurile adecvate pentru încetarea acestei situații. În acest sens, independent de alte măsuri sau sancțiuni care pot fi aplicate băncii, administratorilor acesteia, deținătorului direct și indirect de cotă substanțială în capitalul social al băncii și beneficiarului efectiv al acestuia, Banca Națională poate retrage permisiunea prealabilă acordată în temeiul art. 15, dispune suspendarea exercitării drepturilor de vot aferente acestor acțiuni, a dreptului de convocare și desfășurare a adunării generale, a dreptului de a introduce chestiuni în ordinea de zi, a dreptului de a propune candidați pentru membrii consiliului societății, organului executiv și ai comisiei de cenzori, a dreptului de a primi dividende, vînzarea de către persoana al cărei drept de vot a fost suspendat a acțiunilor deținute și/sau, în cazul în care Banca Națională retrage permisiunea prealabilă deținătorilor de cotă substanțială în capitalul social al băncii care dețin cumulativ mai mult de 50% în capitalul social al băncii, instituirea administrării speciale.

(2) În termen de 3 luni de la data retragerii permisiunii prealabile, deținătorii de cotă substanțială vizați trebuie să înstrăineze acțiunile. Dacă după expirarea termenului acțiunile nu au fost înstrăinate, prin derogare de la prevederile Legii nr. 1134-XIII din 2 aprilie 1997 privind societățile pe acțiuni și ale Legii nr. 199-XIV din 18 noiembrie 1998 privind piața valorilor mobiliare, în termen de 15 zile, organul executiv al băncii dispune anularea acțiunilor respective, emiterea unor noi acțiuni și expunerea acestora pentru vînzare la bursa de valori, urmînd ca suma încasată din vînzare să fie consemnată la dispoziția fostului deținător, după reținerea cheltuielilor de vînzare și a sumelor amenzilor care i-au fost aplicate acestuia. Dacă acțiunile expuse pentru vînzare nu au fost vîndute sau au fost vîndute parțial, prin derogare de la prevederile Legii nr. 1134-XIII din 2 aprilie 1997 privind societățile pe acțiuni și ale Legii nr. 199-XIV din 18 noiembrie 1998 privind piața valorilor mobiliare, organul

executiv al băncii va lua decizia privind achiziționarea cotei corespunzătoare de acțiuni în vederea micșorării capitalului social.

(3) Persoanele față de care s-au dispus măsurile prevăzute la alin. (1) nu mai pot deține direct sau indirect noi acțiuni ale băncii respective.

(4) Acțiunile la care dreptul de vot este suspendat se exclud din calcul la convocarea adunării generale a acționarilor și la stabilirea cvorumului. Acționarii al căror exercițiu al dreptului de vot nu este suspendat pot ține adunarea generală și pot să ia orice hotărâre de competența acesteia, cu majoritatea prevăzută de lege sau, după caz, de actul de constituire, majoritatea respectivă fiind raportată în acest caz la totalul capitalului social deținut de acționarii în cauză, prin derogare de la prevederile legislației.

Articolul 15⁷. Înstrăinarea cotei de participare în capitalul social al băncii a persoanei rezidente în jurisdicțiile ce nu implementează standardele internaționale de transparență

(1) Persoana rezidentă în jurisdicția ce nu implementează standardele internaționale de transparență, care deține, direct sau indirect, cotă de participare în capitalul social al băncii, va înstrăina aceste cote în decurs de un an de la data la care aceste jurisdicții au fost calificate conform actelor normative ale Băncii Naționale ca jurisdicții ce nu implementează standardele internaționale de transparență.

(2) În cazul nerespectării obligației prevăzute la alin. (1), devin incidente prevederile propozițiilor a doua și a treia din alin. (2) al art. 15^{6m}.

6. La articolul 28:

alineatul (2) litera c) va avea următorul conținut:

„c) clasificarea și evaluarea activelor/angajamentelor condiționale, reducerile pentru pierderi la activele/angajamentele condiționale respective;”;

se completează cu litera j) cu următorul conținut:

„j) activele transmise în posesie/achiziționate în schimbul rambursării datoriei.”;

articolul se completează cu alineatele (7) – (9):

„(7) Fără permisiunea scrisă a Băncii Naționale, nici o bancă, singură sau în calitate de beneficiar efectiv sau în cadrul grupului de persoane ce acționează concertat, nu poate:

a) să dețină în capitalul unei persoane juridice, cu excepția băncilor, dobândirea/deținerea cotelor în capitalul cărora se efectuează conform art. 15 o cotă care fie că reprezintă 20% și mai mult, fie că depășește, conform valorii ei contabile, 15% din capitalul reglementat al băncii;

b) să dețină valoarea contabilă totală a unor astfel de cote mai mari de 50% din capitalul reglementat al băncii.

(8) Nu este necesară permisiunea Băncii Naționale pentru cotele de participare în capitalul persoanelor juridice:

a) transmise în posesiune/achiziționate în schimbul rambursării activelor;

b) deținute temporar de bancă în nume propriu, dar pe contul altor persoane.

(9) Limitele prevăzute la alin.(7) pot fi depășite doar în situații excepționale, caz în care Banca Națională va dispune băncii să-și majoreze capitalul sau să întreprindă alte măsuri similare.”

7. Articolul 30 va avea următorul cuprins:

„Articolul 30. Cerințe de dezvăluire a informației de către bancă

(1) Banca va dezvălui informații referitoare la activitatea desfășurată conform reglementărilor emise de Banca Națională în aplicarea prezentei legi.

(2) Banca va adopta politici formale pentru a se conforma cerințelor de transparență și de publicare stabilite și va dispune de politici de evaluare a gradului de adecvare a informațiilor publicate, inclusiv în ceea ce privește verificarea și frecvența lor. Banca va adopta politici pentru a evalua dacă informațiile publicate oferă participanților la piață o imagine completă asupra profilului de risc, în caz contrar, banca va publica informațiile necesare suplimentar față de informațiile obligatorii publicate potrivit alin. (1), obligație care privește însă numai informații semnificative și care nu sînt considerate ca fiind proprietatea băncii sau informații confidențiale, conform reglementărilor prevăzute la alin.(1).

(3) Banca va dezvălui informațiile prevăzute la alin. (1) și (2) cel puțin anual, imediat ce acestea sînt disponibile. În temeiul reglementărilor prevăzute la alin. (1), banca va determina dacă este necesară dezvăluirea cu o frecvență mai mare decît cea anuală.

(4) Modalitățile de publicare a informațiilor necesare, locația unde acestea sînt disponibile și mijloacele de verificare a respectării cerințelor de publicare se stabilesc de către fiecare bancă. În măsura în care este posibil, banca trebuie să asigure utilizarea acelorași mijloace sau a aceleiași locații pentru publicarea tuturor informațiilor.

(5) Prezentările echivalente de informații, realizate de bancă către piață în baza altor reglementări, pot fi considerate ca asigurînd respectarea cerințelor de dezvăluire potrivit prezentei legi.

(6) Banca Națională poate impune unei bănci măsuri specifice referitoare la:

- a) conținutul informațiilor pe care trebuie să le publice;
- b) frecvența cu care trebuie să publice unele informații și stabilirea termenelor de publicare;
- c) modalitățile și formele de publicare, altele decît situațiile financiare;
- d) utilizarea anumitor mijloace de verificare a informațiilor publicate care nu intră în sfera auditului financiar”.

8. La articolul 31 alineatul 2), cuvintele „în comun” se substituie prin cuvîntul „concertat”.

9. În articolul 38:

la alineatul (1) litera d), după cuvintele „capitalul băncii (instituției financiare)” se introduc cuvintele „și/sau deținătorilor direcți și indirecti de cote de participare în capitalul băncii pînă la 10% din mărimea cotei de participare în capitalul social al băncii calculate la valoarea nominală”;

se introduce alineatul (1') cu următorul cuprins:

„(1') La determinarea categoriei de sancțiuni și a mărimumi amenzii, se va ține cont de toate circumstanțele relevante, inclusiv:

a) gravitatea și durata încălcării;

b) gradul de vinovăție a persoanei responsabile;

c) capacitatea financiară a persoanei responsabile, determinată conform rulajului total anual, în cazul persoanei juridice și conform venitului anual, în cazul persoanei fizice; capacitatea financiară poate fi determinată și conform cotelor de participare în capitalul social al băncii deținute de persoana responsabilă;

d) quantumul profitului realizat sau al pierderilor evitate de către persoana responsabilă, în măsura în care acestea pot fi cuantificate;

e) prejudiciul cauzat unui terț prin încălcare, în măsura în care acesta poate fi cuantificat;

f) măsura în care persoana responsabilă a cooperat cu Banca Națională la remedierea încălcărilor;

g) încălcările anterioare comise de persoana responsabilă”;

se introduce alineatul (2') cu următorul cuprins:

„(2') În scopul remedierii situației financiare a băncii, Banca Națională, indiferent de măsurile de remediere impuse conform alin.(2), poate impune deținătorilor direcți și indirecti de cote substanțiale în capitalul social al băncii elaborarea și realizarea măsurilor de sanare financiară, care pot include măsurile prevăzute la art. 37⁹ alin. (2) lit. b), alin. (3) lit. a) și alin. (5). În cazul neexecutării cerinței de elaborare și realizare a măsurilor respective, devin incidente prevederile art. 15⁶ alin. (1) și (4)”.

Articolul II. – Legea nr.548-XIII din 21 iulie 1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1995, nr.56-57, art. 624), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 5:

alineatul unic devine alineatul (1);

se completează cu alineatele (2)-(4) cu următorul cuprins:

(2) Banca Națională are dreptul de a prelucra datele cu caracter personal obținute în exercitarea atribuțiilor prevăzute de prezenta lege fără consimțământul subiecților datelor cu caracter personal.

(3) Subiecții datelor cu caracter personal nu au dreptul de a se opune prelucrării datelor personale circumscrise exercitării atribuțiilor Băncii Naționale prevăzute de prezenta lege.

(4) Prelucrarea datelor cu caracter personal, obținute de către Banca Națională potrivit prezentului articol, se realizează în conformitate cu prevederile legislației privind protecția datelor cu caracter personal.”

2. Articolul 11 se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins:

„(4) Instanța de judecată nu poate dispune suspendarea executării actelor Băncii Naționale.”

Articolul III. – Articolul 54 din Legea nr. 1134-XIII din 2 aprilie 1997 privind societățile pe acțiuni (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 1-4, art.1), cu modificările și completările ulterioare, se completează cu alineatele (3¹)-(3⁴) cu următorul cuprins:

„(3¹) Lista acționarilor băncii care au dreptul să participe la adunarea generală este nulă în absența opiniei scrise a Băncii Naționale cu privire la aceasta.

(3²) În termen de cel puțin 25 zile pînă la ținerea adunării generale ordinare și de cel puțin 15 zile pînă la ținerea adunării generale extraordinare, registratorul remite Băncii Naționale lista acționarilor băncii care au dreptul să participe la adunarea generală. În termen de 5 zile de la data primirii listei acționarilor băncii, Banca Națională remite registratorului opinia scrisă referitoare la aceasta.

(3³) În cazul operării modificărilor în lista acționarilor băncii, în aceeași zi, registratorul remite Băncii Naționale lista modificată. În termen de 3 zile de la data primirii listei modificate a acționarilor băncii, Banca Națională remite registratorului opina scrisă referitoare la aceasta.

(3⁴) Lipsa obiecțiilor Băncii Naționale cu privire la lista acționarilor nu conduce la validarea drepturilor acționarilor, suspendate sau limitate în temeiul legii.”;

se introduce alineatul (5¹) cu următorul cuprins:

„(5¹) Lista acționarilor băncii nu poate fi modificată în termen de 5 zile pînă la data desfășurării adunării generale a acționarilor băncii.”

Articolul IV. – Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, ediție specială), cu modificările și completările ulterioare, se completează după cum urmează:

1. La articolul 21 alineatul (3), după cuvîntul „executarea” se introduc cuvintele „actelor Băncii Naționale a Moldovei, a”.

2. Articolul 23 se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

„(3) Cererile de chemare în judecată împotriva Băncii Naționale a Moldovei se examinează în termen de trei luni din data depunerii.”

Articolul V. – Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, nr. 225-XV din 30 mai 2003 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 111-115, art. 451), cu modificările și completările ulterioare, se completează după cum urmează:

1. Se introduce articolul 242¹ cu următorul cuprins:

„Articolul 242¹. Transmiterea acțiunilor băncilor în temeiul hotărârii de judecată

Instanța judecătorească poate dispune transmiterea acțiunilor băncilor numai în cazul în care aceste acțiuni constituie obiectul material al litigiului.”

2. Articolul 471 alineatul (1) se completează cu litera (h) cu următorul cuprins:

„(h) prin hotărâre judecătorească este dispusă transmiterea acțiunilor băncii comerciale licențiate în Republica Moldova. În acest caz, recunoașterea executării silite a hotărârii judecătorești străine este admisă numai cu condiția prezentării permisiunii Băncii Naționale pentru deținerea cotei substanțiale în capitalul băncii sau a avizului Băncii Naționale privind posibilitatea deținerii acțiunilor fără permisiune prealabilă.”

Articolul VI. – (1) Persoanele rezidente în jurisdicțiile ce nu implementează standardele internaționale de transparență, care dețin, direct sau indirect, cote de participare în capitalul social al băncilor, vor înstrăina aceste cote în decurs de un an de la data intrării în vigoare a prezentei legi. Lista jurisdicțiilor referite în prezentul alineat este stabilită prin actele normative ale Băncii Naționale.

(2) În cazul nerespectării obligației prevăzute la alin. (1), devin incidente prevederile propozițiilor a doua și a treia din alin. (2) al art. 15⁶.

Articolul VII. – Acționarii și deținătorii indirecti de cote substanțiale în capitalul băncilor, dobândite pînă la intrarea în vigoare a prezentei legi, vor remite Băncii Naționale informația privind beneficiarii efectivi ai acestora, precum și orice altă informație solicitată de Banca Națională pentru confirmarea identității beneficiarilor efectivi, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, în caz contrar fiind aplicabile prevederile articolului 15⁶ din Legea instituțiilor financiare nr. 550-XIII din 21 iulie 1995.

Articolul VIII. – În termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Banca Națională:

va elabora și va adopta actele normative necesare punerii în aplicare a prezentei legi;

va aduce actele sale normative în concordanță cu prevederile prezentei legi.

Notă informativă

la proiectul Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative

Proiectul legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative (în continuare - Proiect) a fost elaborat în temeiul actelor comunitare și a bunelor practici internaționale aplicabile structurii de proprietate bancară, și are drept obiectiv crearea unui cadru juridic adecvat referitor la acționariatul băncilor.

Or, rezultatele activității de supraveghere prudențială au reliefat limitele reglementărilor existente și au impus stabilirea unor criterii stricte de evaluare a acționariatului băncilor și prevederea expresă a unor norme cu caracter sancționator.

Noile prevederi au ca finalitate asigurarea stabilității, bunei funcționări și a viabilității sistemului bancar al Republicii Moldova, prin formarea unui acționariat care să ofere certitudinea asigurării unei gestiuni prudente și sănătoase în cadrul fiecărei bănci, examinarea situației și poziției adoptate de acționari pe tot parcursul existenței unei bănci, circumscrierea măsurilor ce pot fi aplicate de autoritatea de supraveghere, în rezultatul analizei efectuate, pentru a asigura respectarea prevederilor legale.

Proiectul definește noțiuni-cheie – “achizitor potențial”, “beneficiar efectiv”, relația de “control”, “dobândire/deținere indirectă”, “întreprindere-mamă” – care aduc clarificări în materie și intermediază înscrierea cadrului juridic al acționariatului.

Proiectul modifică art. 15 al Legii instituțiilor financiare, aducând unele elemente de noutate în materie de restricții privind cotele de participare în capitalul social al băncilor, restricții, fundamentate și pe angajamentele internaționale asumate de către Republica Moldova. În primul rând, noile prevederi acoperă orice modalitate de dobândire a unei cote substanțiale în capitalul băncii sau de majorare a acesteia până la atingerea sau depășirea limitelor de 20%, 33% sau 50% sau transformarea băncii în sucursală a achizitorului, cuprinzând o descriere detaliată a procedurii de solicitare și obținere a permisiunii prealabile, în concordanță cu principiul transparenței. În al doilea rând, sancțiunea prevăzută pentru dobândirea/deținerea unei cote de participare fără permisiunea Băncii Naționale este suspendarea exercitării drepturilor care derivă din deținerea cotelor de participare în capitalul băncii. O asemenea sancțiune este proporțională cu caracterul încălcării produse, permite atingerea scopului urmărit, este inspirată din legislația Uniunii Europene (Directiva Uniunii Europene 2006/48 din 14 iunie 2006 privind inițierea și exercitarea activității instituțiilor de credit) și este în concordanță cu norme similare aplicabile în țări cu economie de piață (Austria, Cehia, Germania, Lituania, Polonia, România, Ucraina, Marea Britanie).

Potrivit prevederilor proiectului, suspendarea exercitării drepturilor ce decurg din deținerea cotelor de participare în capitalul băncii fara permisiunea BNM este urmată de obligarea achizitorului să înstrăineze acțiunile deținute în termen de 3 luni. Dacă după expirarea termenului acțiunile nu au fost vândute, Banca Națională dispune organului executiv al băncii anularea acțiunilor respective, emiterea unor noi acțiuni purtând același număr și vânzarea acestora, urmând ca suma încasată din vânzare să fie consemnată la dispoziția deținătorului inițial, după reținerea cheltuielilor ocazionate de vânzare. Procedurile de anulare a acțiunilor, emiteri și vânzare a unor noi acțiuni urmează să se desfășoare conform reglementărilor comune stabilite de Banca Națională și Comisia Națională a Pieței Financiare.

Ținând seama de rolul important al acționariatului băncii în determinarea direcțiilor activității băncii, proiectul mandatează Banca Națională să evalueze calitatea achizitorului potențial al unei cote de participare, prin examinarea unor criterii care să îi creeze autorității de supraveghere convingerea privind corespunderea reputației, calificării și experienței, situației financiare a acestuia cu obiectivul de asigurare a stabilității sistemului bancar. Criteriile propuse oferă garanția selecționării atente a acționariatului băncilor, care să asigure buna funcționare și viabilitatea sistemului bancar în ansamblu.

Potrivit principiului simetriei, în cazul în care deținătorul direct sau indirect de cotă substanțială nu mai îndeplinește cerințele legale privind calitatea acționariatului unei bănci sau exercită

asupra acesteia o influență de natură să pericliteze administrarea prudentă și sănătoasă a băncii, autoritatea de supraveghere dispune măsurile adecvate pentru încetarea acestei situații (retrage permisiunea acordată pentru deținerea cotei de participare, dispune suspendarea exercitării drepturilor de vot aferente acțiunilor, a dreptului de convocare și desfășurare a adunării generale, a dreptului de a introduce chestiuni în ordinea de zi etc.).

Întru facilitarea urmăririi schimbărilor în structura acționariatului băncilor, proiectul instituie obligația de notificare privind înstrăinarea sau reducerea cotei de participare în capitalul băncii pentru deținătorul direct sau indirect al unei cote substanțiale, care urmează să informeze Banca Națională despre decizia sa.

În același timp, proiectul prevede obligația unor informări subsecvente, efectuate de către bancă, cât privește orice dobândire sau înstrăinare directă sau indirectă a cotelor de participare în capitalul său, ce depășesc limitele prevăzute de lege și identitatea deținătorilor direcți sau indirecți; și de către deținătorul direct sau indirect, în privința schimbării beneficiarului său efectiv sau a acordurilor de exercitare concertată a dreptului de vot în cadrul adunărilor generale ale acționarilor băncii, activitatea în comun în cadrul administrării băncii sau a persoanelor care exercită controlul asupra acesteia. Astfel, proiectul urmărește depistarea practicilor concertate, în vederea prevenirii efectelor negative ale acestora pentru bănci și pentru sistem în ansamblu.

În vederea protejării integrității sistemului bancar și neadmiterii pătrunderii, în acționariatul băncilor, a unor persoane care pot exercita o influență nocivă asupra politicilor, strategiilor bancare și a activității și interacțiunii băncilor în interiorul sistemului bancar, proiectul delimitează sfera persoanelor ce nu pot avea calitatea de acționar – persoanele rezidente în jurisdicțiile ce nu implementează standardele internaționale de transparență, având în vedere că situarea persoanelor în acele zone nu pot asigura autorității de supraveghere posibilitatea de a-și îndeplini misiunea. Potrivit proiectului, aceste persoane urmează să înstrăineze cotele deținute în decurs de un an de la data intrării în vigoare a legii. În caz contrar, înstrăinarea cotei vizate se dispune de instanța de judecată, la cererea Băncii Naționale, cu remiterea sumei obținute către fostul proprietar.

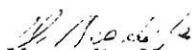
Un alt element de noutate adus de proiect rezidă în introducerea unor prevederi importante în cuprinsul art. 38 al Legii instituțiilor financiare, cu privire la determinarea categoriei de sancțiuni și a mărimii sancțiunilor pecuniare prevăzute pentru bănci, care înscriu circumstanțele relevante ce urmează a fi luate în considerare în acest scop.

De asemenea, proiectul completează Legea cu privire la Banca Națională cu prevederi care circumstanțiază regimul de prelucrare a datelor cu caracter personal de către Banca Națională, precum și Legea privind societățile pe acțiuni în partea ce ține de unele aspecte referitoare la lista acționarilor băncii care au dreptul să participe la adunarea generală a acționarilor.

Totodată, se introduc modificări și completări în Legea contenciosului administrativ referitoare la termenul examinării cererilor de chemare în judecată împotriva Băncii Naționale.

Concomitent, proiectul completează Codul de procedură civilă cu prevederi ce țin de permiterea transmiterii directe a acțiunilor băncilor în temeiul hotărârii de judecată numai în cazul în care aceste acțiuni constituie obiectul material al litigiului.

Remarcăm că, prevederile propuse respectă principiile prevăzute în legislația Uniunii Europene și spun normele și bunele practici ale statelor europene, iar cadrul juridic astfel creat va permite urmărirea calității acționariatului din sistemul bancar, a schimbărilor inoportune în structura acestuia, intervenția promptă a autorității de supraveghere și aplicarea instrumentelor corespunzătoare, având ca finalitate evitarea instabilității, a riscurilor și a perturbărilor în sistemul bancar.

Veaceslav Negruța

Ministru